

Komission tulkitseva tiedonanto toisesta jäsenvaltiosta peräisin olevien moottoriajoneuvojen rekisteröintimenettelyistä

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(2007/C 68/04)

1. JOHDANTO

Moottoriajoneuvon ostaminen toisesta jäsenvaltiosta tai siirtäminen toiseen jäsenvaltioon on nykyään on paljon helpompaa kuin muutama vuosi sitten. Siihen on lähinnä kolme tärkeää syytä.

- a) Eri maiden omat erilaiset tyyppihyväksyntäjärjestelmät on korvattu kokonaisen ajoneuvon EY-tyyppihyväksynnällä (WVTA), ⁽¹⁾ jota on sovellettu pakollisena useimpiin henkilöautoihin tammikuusta 1998 ja moottoripyöriin heinäkuusta 2003. Näiden moottoriajoneuvoluokkien saattaminen markkinoille edellyttää nyt, että ne täyttävät kaikkien asiaankuuluvien EY-tyyppihyväksyntädirektiivien vaatimukset. Jäsenvaltiot eivät saa estää vaatimustenmukaisten ajoneuvojen myyntiä, rekisteröintiä tai käyttöönottoa. Euroopan parlamentti ja neuvosto käsittelevät parhaillaan ehdotusta uudeksi puitedirektiiviksi. ⁽²⁾ Jos ehdotus hyväksytään, myös hyötyajoneuvot (linja-, paketti- ja kuorma-autot) tulevat kokonaisen ajoneuvon EY-tyyppihyväksynnän piiriin. Yhtenäinen, koko Euroopan unionissa käytettävä EY-tyyppihyväksyntä nopeuttaa ja helpottaa rekisteröintiä kaikissa jäsenvaltioissa.
- b) Myös uusi ryhmäpoikkeusasetus, ⁽³⁾ joka koskee kilpailusääntöjen soveltamista moottoriajoneuvojen myyntiin ja huoltoon, on parantanut eurooppalaisten kuluttajien mahdollisuuksia hyödyntää yhtenäismarkkinoita käytännössä siten, että he voivat saada täyden hyödyn jäsenvaltioiden välisistä hintaeroista. Kuluttajat voivat nyt esimerkiksi käyttää rajoitusta välittäjien tai ostoasiamiesten palveluita moottoriajoneuvon ostamiseen mistä haluavat. Jälleenmyyjät voivat vapaammin toimia myyntialueensa ulkopuolella ja myydä ajoneuvoja muissa jäsenvaltioissa asuville kuluttajille (eli harjoittaa nk. aktiivista myyntiä eikä pelkästään passiivista myyntiä, jossa kuluttajat ottavat yhteyttä jälleenmyyjään).
- c) Euroopan yhteisö on vahvistanut yhdenmukaisen rekisteröintitodistuksen moottoriajoneuvoille. ⁽⁴⁾ Päätavoitteena on helpottaa jossakin jäsenvaltiossa rekisteröityjen ajoneuvojen vapaata liikkuvuutta toisten jäsenvaltioiden teillä ja toisessa jäsenvaltiossa aiemmin rekisteröityjen ajoneuvojen ottamista käyttöön uudelleen.

Huomattavan monet kansalaiset ja yritykset eivät kuitenkaan tohdi ostaa moottoriajoneuvoa toisesta jäsenvaltiosta koska pelkäävät turhaa paperisotaa ja lisäkustannuksia kotimaassaan. Moottoriajoneuvon siirtäminen jäsenvaltiosta toiseen poikii lisäksi edelleen valituksia, jotka johtuvat etenkin työläistä tyyppihyväksyntä- ja rekisteröintimenettelyistä. Nykyään jopa 20 prosentissa meneillään olevista EY:n perustamissopimuksen 28–30 artiklaan liittyvistä rikkomismenettelyistä ja 7 prosentissa Solvit-tapauksista kyse on moottoriajoneuvon rekisteröinnistä. ⁽⁵⁾

Tässä tiedonannossa pyritään esittämään kattava ja ajanmukainen katsaus niihin EY-lainsäädännön periaatteisiin, joita sovelletaan moottoriajoneuvojen rekisteröintiin muussa jäsenvaltiossa kuin siinä, missä ne on ostettu, sekä rekisteröinnin siirtämiseen jäsenvaltiosta toiseen. Pohjana käytetään EY-lainsäädännön ja yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön viimeaikaista kehitystä. Tiedonannossa ei kuitenkaan esitellä niitä

⁽¹⁾ Neuvoston direktiivi 70/156/EY, annettu 6. helmikuuta 1970, moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen tyyppihyväksyntää koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä (EYVL L 42, 23.2.1970, s. 1), direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2006/40/EY (EUVL L 161, 14.6.2006, s. 12).

⁽²⁾ Komission ehdotus: Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen sekä tällaisiin ajoneuvoihin tarkoitettujen järjestelmien, osien ja erillisten teknisten yksiköiden hyväksymisestä (KOM(2003) 418); muutettu ehdotus KOM(2004) 738.

⁽³⁾ Komission asetus (EY) N:o 1400/2002, annettu 31. heinäkuuta 2002, perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdan soveltamisesta vertikaalisten sopimusten ja yhdenmukaistettujen menettelytapojen ryhmiin moottoriajoneuvoalalla (EYVL L 203, 1.8.2002), asetus sellaisena kuin se on muutettuna vuoden 2003 liittymissopimuksella.

⁽⁴⁾ Neuvoston direktiivi 1999/37/EY, annettu 29. huhtikuuta 1999, ajoneuvojen rekisteröintiasiakirjoista (EYVL L 138, 1.6.1999, s. 57), direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 2006/103/EY (EUVL L 363, 20.12.2006, s. 344).

⁽⁵⁾ Ks. http://europa.eu.int/solvit/site/statistics/index_fi.htm.

EY-lainsäädännön periaatteita, joita sovelletaan autojen rekisteröinti- ja käyttöveroihin, ⁽¹⁾ jotka nykyään kuuluvat EY:n perustamissopimuksen 25 tai 90 artiklan piiriin. ⁽²⁾

Tämä tiedonanto korvaa kokonaan komission tulkitsevan tiedonannon toisessa jäsenvaltiossa ennestään rekisteröityjen ajoneuvojen tyyppihyväksyntä- ja rekisteröintimenettelystä. ⁽³⁾ Huomattakoon kuitenkin, että ainoastaan Euroopan yhteisöjen tuomioistuimella on valta päättää lopullisesti yhteisön lainsäädännön tulkinnasta.

Tällä tiedonannolla on erityistä merkitystä jäsenvaltioiden niille viranomaisille, joiden tehtäviin moottoriajoneuvojen hyväksyntä ja rekisteröinti kuuluu. Se auttaa näitä viranomaisia EY-lainsäädännön asianmukaisessa täytäntöönpanossa. Komissio laatii kuluttajille tarkoitetun oppaan, jossa selvitetään ajoneuvojen siirtoon ja rekisteröintiin EU:ssa liittyviä kysymyksiä.

Komissio aikoo jatkossakin joka tapauksessa seurata tiiviisti niiden EY-lainsäädännön periaatteiden asianmukaista täytäntöönpanoa, joita sovelletaan moottoriajoneuvojen rekisteröintiin ja siirtämiseen.

2. KÄSITTEISTÖ

Tämän tiedonannon piiriin kuuluvat ajoneuvojen ensirekisteröinti sekä jossakin toisessa jäsenvaltiossa aiemmin rekisteröityjen ajoneuvojen rekisteröinti riippumatta siitä, onko kyse uudesta vai käytetystä ajoneuvosta.

Tässä tiedonannossa käytetään seuraavia määritelmiä: 'Moottoriajoneuvolla' tarkoitetaan

- kaikkia tieliikenteeseen tarkoitettuja, valmiita tai keskeneräisiä, vähintään nelipyöräisiä moottoriajoneuvoja, joiden suurin rakenteellinen nopeus on yli 25 km/h, sekä niiden perävaunuja, lukuun ottamatta kiskoilla kulkevia ajoneuvoja ja maatalous- ja metsätraktoreita, kaikkia liikkuvia koneita ja raskaita hyötyajoneuvoja ⁽⁴⁾ tai
- kaikkia tieliikennekäyttöön tarkoitettuja kaksi- tai kolmipyöräisiä moottoriajoneuvoja, sekä paripyöräisiä että muunlaisia. ⁽⁵⁾

Moottoriajoneuvo on "aiemmin rekisteröity toisessa jäsenvaltiossa", jos sille on myönnetty viranomaisten antama lupa, joka oikeuttaa ottamaan ajoneuvon käyttöön liikenteessä ja josta ajoneuvo tunnustetaan ja jossa sille annetaan rekisteröintinumero. Näin ollen tämä tiedonanto koskee myös moottoriajoneuvoja, jotka on rekisteröity tilapäisesti tai lyhytaikaisesti tai joille on annettu erityinen elinkeinonharjoittajille suunnattu rekisteröinti.

Asiaan ei vaikuta, kuinka pitkään ajoneuvo on ollut rekisteröitynä jossain jäsenvaltiossa ennen kuin se siirretään toiseen jäsenvaltioon.

3. MOOTTORIAJONEUVON REKISTERÖINTI ASUINJÄSENVALTIOSSA

3.1 Rekisteröinti ja asuinjäsenvaltion määrittäminen

Yhteisöjen tuomioistuimen mukaan rekisteröiminen liittyy erottamattomasti moottoriajoneuvoja koskevan verotusvallan käyttämiseen. Rekisteröiminen helpottaa valvontaa sekä rekisteröintivaltiossa että muissa jäsenvaltioissa, joille jäsenvaltiossa suoritettu rekisteröinti on osoitus moottoriajoneuvoverojen maksamisesta kyseisessä valtiossa. ⁽⁶⁾

⁽¹⁾ Autojen rekisteröintiveron ja käyttömaksuun nykyään sovellettavat EY-oikeuden periaatteet esitetään komission asiakirjassa, jossa kerrotaan EU-kansalaisen oikeuksista ja velvollisuuksista, jotka liittyvät yhteisön sisällä siirrettävien tai säännöllisesti valtionrajat ylittävissä liikenteessä käytettävien autojen verotukseen. Asiakirja on julkaistu osoitteessa http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/other_taxes/passenger_car/index_en.htm.

⁽²⁾ Komissio on tehnyt ehdotuksen henkilöautojen verotusta koskevaksi direktiiviksi (KOM(2005) 261, 5.7.2006). Ehdotuksessa kaavaillaan, että rekisteröintiverosta luovutaan asteittain viidestä kymmeneen vuoden pituisen siirtymäajan kuluessa ja että perustetaan järjestelmä, jolla palautetaan autoveron jäännösosa silloin, kun jossakin jäsenvaltiossa rekisteröity auto siirretään pysyvästi toiseen jäsenvaltioon rekisteröitäväksi.

⁽³⁾ EYVL C 143, 15.5.1996, s. 4.

⁽⁴⁾ Ks. direktiivin 70/156/ETY 1 artikla.

⁽⁵⁾ Ts. kaikkia moottoripyöriä, jotka kuuluvat kaksi- ja kolmipyöräisten moottoriajoneuvojen tyyppihyväksynnästä ja neuvoston direktiivin 92/61/ETY kumoamisesta 18 päivänä maaliskuuta 2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/24/EY soveltamisalaan (1 artikla) (EYVL L 124, 9.5.2002, s. 1), direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission direktiivillä 2005/30/EY (EUVL L 106, 27.4.2005, s. 17).

⁽⁶⁾ Yhteisöjen tuomioistuimen 21. maaliskuuta 2002 asiassa C-451/99 *Cura Anlagen GmbH vastaan Auto Service Leasing GmbH (ASL)* antama tuomio Kok. 2002, s. I-03193 (<http://curia.europa.eu/fi/content/juris/index.htm>).

Jokaisen on rekisteröitävä ajoneuvonsa siinä jäsenvaltiossa, jossa hänen pysyvä asuinpaikkansa sijaitsee. Direktiivin 83/182/ETY⁽¹⁾ 7 artiklassa ja direktiivin 83/183/ETY⁽²⁾ 6 artiklassa määritellään tarkat kriteerit siltä varalta, että on määriteltävä pysyvä asuinpaikka tilanteissa, joissa asianomainen asuu ja liikkuu väliaikaisesti tai pysyvästi jossakin muussa jäsenvaltiossa kuin kotimaassaan. Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan määrällistä kriteeriä, johon kyseisissä artikloissa viitataan (henkilön on asuttava vähintään 185 päivää kalenterivuodesta tietyssä paikassa), ei kuitenkaan voida pitää määräävänä tekijänä, jos muut tekijät osoittavat tilanteen erilaiseksi.

Tuomioistuin katsoo, että jos henkilöllä on henkilökohtaisia ja ammatillisia siteitä kahdessa jäsenvaltiossa, hänen pysyvä asuinpaikkansa, joka määritellään arvioimalla kaikkia asiaankuuluvia tosiseikkoja kokonaisvaltaisesti, on paikka, jossa hänen etujensa pysyvä keskus sijaitsee, ja jos tätä sijaintia ei voida selvittää kokonaisvaltaisella arvioinnilla, etusija on annettava henkilökohtaisille siteille.⁽³⁾

3.2 Moottoriajoneuvon rekisteröinnin eri vaiheet

Jäsenvaltioiden voimassa olevan lainsäädännön mukaan rekisteröinnissä on (enintään) seuraavat kolme vaihetta, kun kyse on moottoriajoneuvon rekisteröimisestä vastaanottavaan jäsenvaltioon:

- **Moottoriajoneuvon teknisten ominaisuuksien hyväksyminen**, joka monissa tapauksissa on EY-tyyppihyväksyntä. Joihinkin moottoriajoneuvotyypeihin sovelletaan kuitenkin edelleen kansallisia hyväksyntämenettelyjä.
- **Käytettyjen ajoneuvojen katsastus**, jonka tavoitteena on ihmisten terveyden ja hengen suojelemiseksi varmistaa, että kyseinen ajoneuvo on rekisteröintihetkellä hyvässä kunnossa.
- **Moottoriajoneuvon rekisteröinti** eli viranomaisen antama lupa, joka oikeuttaa ottamaan ajoneuvon käyttöön liikenteestä ja josta ajoneuvo tunnustetaan ja jossa sille annetaan rekisteröintinumero.

3.3 Moottoriajoneuvon teknisten ominaisuuksien hyväksyminen

3.3.1 EY-tyyppihyväksyntä

Kaikki vuonna 1996 tai sen jälkeen hyväksytyt sarjatuotannossa valmistetut henkilöautot, toukokuussa 2003 tai sen jälkeen hyväksytyt moottoripyörät ja vuonna 2005 tai sen jälkeen hyväksytyt traktorit kuuluvat periaatteessa EY-tyyppihyväksynnän piiriin. EY-tyyppihyväksyntä on menettely, jossa jäsenvaltio vakuuttaa, että asianomainen ajoneuvotyyppi täyttää kaikki siihen sovellettavat eurooppalaiset turva- ja ympäristönsuojeluvaatimukset. EY-tyyppihyväksyntä on voimassa kaikissa jäsenvaltioissa.

Moottoriajoneuvon valmistajan on direktiivin 70/156/ETY mukaisesti **haettava EY-tyyppihyväksyntää** jonkin jäsenvaltion hyväksyntäviranomaiselta, joka sitten myöntää ajoneuvolle EY-tyyppihyväksynnän, jos se täyttää kaikki asianomaisten direktiivien vaatimukset.⁽⁴⁾ Kyseisen jäsenvaltion hyväksyntäviranomaisen puolestaan lähetetään muiden jäsenvaltioiden hyväksyntäviranomaisille kopion ajoneuvon tyyppihyväksyntätodistuksesta kunkin sellaisen ajoneuvotyyppin osalta, jolle se on antanut hyväksynnän taikka evännyt tai peruuttanut sen.

Valmistaja, joka on EY-tyyppihyväksynnän haltija, antaa **EY-vaatimustenmukaisuustodistuksen**, joka osoittaa, että ajoneuvo on valmistettu hyväksytyyn ajoneuvotyyppiin mukaisesti. Kunkin uuden EY-tyyppihyväksytyyn ajoneuvon mukana on oltava EY-vaatimustenmukaisuustodistus. Asiassa sovellettavien EY:n kilpailusääntöjen mukaan valmistajien on lisäksi annettava EY-vaatimustenmukaisuustodistus kohtuujassa ja ketään syrjimättä riippumatta ajoneuvon määränpäästä tai alkuperästä (ts. riippumatta siitä, myydäänkö ajoneuvo toisessa jäsenvaltiossa asuvalle kuluttajalle tai hankkiiko myyjä sen toisessa jäsenvaltiossa toimivalta jälleenmyyjältä).

⁽¹⁾ Neuvoston direktiivi 83/182/ETY, annettu 28. maaliskuuta 1983, yhteisön alueella tiettyjen kulkuneuvojen väliaikaisessa maahantuonnissa sovellettavista verovapauksista (EYVL L 105, 23.4.1983, s. 59), direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 2006/98/EY (EUVL L 363, 20.12.2006, s. 129).

⁽²⁾ Neuvoston direktiivi 83/183/ETY, annettu 28. maaliskuuta 1983, luonnollisten henkilöiden henkilökohtaisen omaisuuden lopullisessa maahantuonnissa jäsenvaltiosta sovellettavista verovapauksista (EYVL L 105, 23.4.1983, s. 64), direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 92/12/ETY (EYVL L 76, 23.3.1992, s. 1).

⁽³⁾ Yhteisöjen tuomioistuimen 12. heinäkuuta 2001 asiassa C-262/99 Paraskevas Louloudakis vastaan Elliniko Dimosio antama tuomio Kok. 2001, s. I-05547.

⁽⁴⁾ Direktiivit luetaan direktiivin 70/156/ETY liitteessä IV olevassa I osassa.

Jäsenvaltiot saavat rekisteröidä uudet EY-tyyppihyväksytyt ajoneuvot tai sallia niiden myynnin ja käyttöönoton niiden valmistukseen ja toimintaan liittyvistä syistä vain siinä tapauksessa, että ne on varustettu voimassa olevalla EY-vaatimustenmukaisuustodistuksella.

EY-lainsäädännössä ei edellytetä, että vaatimustenmukaisuustodistus pidetään ajoneuvossa sen rekisteröinnin jälkeen. Useimmissa jäsenvaltioissa EY-vaatimustenmukaisuustodistus jää viranomaisten haltuun sen jälkeen, kun ajoneuvo on rekisteröity.

Uudelta EY-tyyppihyväksytyltä ajoneuvolta, jonka mukana seuraa voimassa oleva vaatimustenmukaisuustodistus, ei saa vaatia uutta teknisten ominaisuuksien hyväksyntää taikka muiden rakenteeseen tai toimintaan liittyvien teknisten vaatimusten täyttämistä, ellei ajoneuvoa ole selvästi muutettu sen jälkeen, kun se on lähtenyt valmistajan tehtaalta. Sen vuoksi kansallisessa lainsäädännössä ei saa edellyttää voimassa olevalla yhteisön vaatimustenmukaisuustodistuksella varustettujen moottoriajoneuvojen rekisteröimiseksi sellaista kansallista todistusta, jonka mukaan kyseinen ajoneuvo täyttää kansalliset, esimerkiksi pakokaasuun liittyvät vaatimukset. ⁽¹⁾

3.3.2 Kansallinen hyväksyntä

Voimassa olevan yhteisön lainsäädännön mukaisesti EY-tyyppihyväksyntä ei koske seuraavia moottoriajoneuvotyyppejä:

- hyötyajoneuvot (linja-, paketti- ja kuorma-autot) ja perävaunut,
- pieninä sarjoina valmistettavat ajoneuvot,
- ajoneuvokohtaisesti hyväksyttävät ajoneuvot.

Uudelta moottoriajoneuvolta, jolla ei ole EY-tyyppihyväksyntää, voidaan vastaanottavassa jäsenvaltiossa vaatia kansallinen hyväksyntä, ennen kuin se voidaan rekisteröidä. Kansallisesta hyväksynnästä annetaan kansallinen vaatimustenmukaisuustodistus, jota käytetään muun muassa ajoneuvon rekisteröinnissä.

Kansallinen hyväksyntä voi olla joko kansallinen tyyppihyväksyntä tai kansallinen yksittäishyväksyntä.

- **Kansallisella tyyppihyväksynnällä** ja kansallisella piensarjatyypihyväksynnällä pyritään varmistamaan, että ajoneuvotyyppi täyttää asianmukaiset kansalliset tekniset vaatimukset. Valmistaja antaa hyväksynnästä kansallisen vaatimustenmukaisuustodistuksen, jossa vahvistetaan, että kyseinen ajoneuvo on valmistettu hyväksytyin ajoneuvotyypin mukaisesti.
- **Kansallisessa yksittäishyväksynnässä** annetaan todistus siitä, että tietty ajoneuvo (joko uniikki tai ei) täyttää asianmukaiset kansalliset vaatimukset. Menettelyä sovelletaan etenkin sellaisiin ajoneuvoihin, jotka tuodaan yksittäin kolmansista maista ja jotka eivät täytä EY-tyyppihyväksyntävaatimuksia, sekä uniikkiajoneuvoihin.

Kansalliset tyyppihyväksyntä- ja yksittäishyväksyntämenettelyt, joita sovelletaan sellaisiin moottoriajoneuvoihin, jotka on tarkoitettu ottaa ensimmäistä kertaa käyttöön tai rekisteröidä ensimmäistä kertaa EU:ssa, eivät yleensä kuulu EY-lainsäädännön piiriin.

Sellaisten kansallisten hyväksyntämenettelyjen, joita sovelletaan moottoriajoneuvoihin, joilla on jo toisen jäsenvaltion myöntämä kansallinen hyväksyntä tai jotka on jo aiemmin rekisteröity toisessa jäsenvaltiossa, on kuitenkin oltava EY:n perustamissopimuksen 28 ja 30 artiklan määräysten mukaisia. Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan kyseisenlaisten kansallisten menettelyjen olemassaolo ei sinänsä välttämättä ole artiklojen määräysten vastaista.

Hyväksyntien on kuitenkin täytettävä ainakin seuraavat edellytykset, jotta ne olisivat EY:n perustamissopimuksen 28 ja 30 artiklan mukaisia: ⁽²⁾

- a) Kansallisten hyväksyntämenettelyjen on joka tapauksessa perustuttava **objektiivisiin perusteisiin, jotka ovat syrjimättömiä ja etukäteen tiedossa**, jotta kansallisten viranomaisten harkintavalta rajataan siten, ettei sitä voida käyttää mielivaltaisesti.

⁽¹⁾ Yhteisöjen tuomioistuimen 29. toukokuuta 1997 asiassa C-329/95 (VAG Sverige AB:n vireille panema hallintoriita-asia) antama tuomio Kok. 1997, s. I-02675.

⁽²⁾ Yhteisöjen tuomioistuimen 22. tammikuuta 2002 asiassa C-390/99 Canal Satélite Digital SL vastaan Administración General del Estado ja Distribuidora de Televisión Digital SA (DTS) antama tuomio Kok. 2002, s. I-00607.

- b) Menettelyillä **ei saa toistaa tarkastuksia**, jotka on jo tehty muiden menettelyiden aikana samassa tai toisessa jäsenvaltiossa. Kansalliset viranomaiset eivät näin ollen saa vaatia teknisten kokeiden tekemistä silloin, kun samat kokeet on jo tehty jossakin toisessa jäsenvaltiossa ja kun niiden tulokset ovat näiden viranomaisten saatavilla tai ne voidaan pyynnöstä toimittaa näiden viranomaisten saataville. Tämä edellyttää aktiivista otetta kansalliselta elimeltä, jonka käsiteltävänä on moottoriajoneuvon hyväksyntää koskeva hakemus tai tässä yhteydessä jonkin toisen jäsenvaltion hyväksymiselimen myöntämän hyväksyntätodistuksen vastaavuuden tunnustamista koskeva hakemus. Tällaista aktiivista otetta edellytetään lisäksi myös tarvittaessa viimeksi mainitulta elimeltä, ja tältä osin on jäsenvaltioiden tehtävänä varmistaa, että toimivaltaiset hyväksymiselimet toimivat molemminpuolisesti yhteistyössä helpottaakseen niitä menettelyjä, joita on noudatettava tuontijäsenvaltion kotimaisille markkinoille pääsemiseksi. ⁽¹⁾
- c) Menettelyn on oltava helpokäyttöinen ja saatettavissa loppuun kohtuullisessa ajassa, ja menettelyn johdettua hylkäävään päätökseen tuo hylkäävä päätös on voitava saattaa tuomioistuimen käsiteltäväksi. Menettelystä on säädettävä yleisesti sovellettavassa säädöksessä, joka sitoo kansallisia viranomaisia. Todetakaan vielä, että kansallinen hyväksyntämenettely ei ole yhdenmukainen tavaroiden vapaata liikkuvuutta koskevan peruseräperäisyyden kanssa, jos siihen kuuluva aika ja sen aiheuttamat suhteettomat kustannukset saavat ajoneuvon omistajan luopumaan hyväksynnän hankkimisesta ajoneuvolle.

Vastaanottavan jäsenvaltion teknisissä vaatimuksissa ei saa turhaan edellyttää muutoksia ajoneuvoon. Se että ajoneuvo oli jo aiemmin rekisteröity toisessa jäsenvaltiossa merkitsee sitä, että tuon valtion toimivaltaiset viranomaiset olivat katsooneet, että ajoneuvo täyttää siellä sovellettavat tekniset vaatimukset. Toimivaltaiset kansalliset viranomaiset voivat siis evätä toisessa jäsenvaltiossa jo hyväksytyin moottoriajoneuvon hyväksynnän vain siinä tapauksessa, että ne katsovat ajoneuvon aiheuttavan todellisen riskin kansanterveydelle. Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan jäsenvaltioiden on kansanterveyden suojeleluun liittyvää harkintavaltansa käyttäessään noudatettava suhteellisuusperiaatetta. Niiden valitsemien keinojen on näin ollen rajoitettava siihen, mikä on todella tarpeellista kansanterveyden suojelun varmistamiseksi tai esimerkiksi liikenneturvallisuutta koskevien pakottavien vaatimusten täyttämiseksi. Keinojen on oltava oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden, jota ei olisi voitu saavuttaa yhteisön sisäistä kauppaa vähemmän rajoittavilla toimenpiteillä. ⁽²⁾ Koska EY:n perustamissopimuksen 30 artikla sisältää suppeasti tulkittavan poikkeuksen tavaroiden vapaata liikkuvuutta yhteisön sisällä koskevasta pääsääntöä, ⁽³⁾ siihen vetoavien **kansallisten viranomaisten tehtävänä on osoittaa kussakin käsiteltävänä olevassa tapauksessa, että niiden sääntely on tarpeen kyseisessä artiklassa tarkoitettujen etujen suojelemiseksi tehokkaasti** ja erityisesti että hyväksynnän myöntäminen kyseiselle moottoriajoneuvolle on todellinen uhka kansanterveydelle.

Ei ole perusteltua väittää, että ihmisten terveydelle ja hengelle taikka ympäristölle aiheutuisi vakava uhka pelkästään siitä, että ajoneuvo on hyväksytty toisen jäsenvaltion säännösten mukaisesti ja sen tietyt tekniset ominaisuudet voivat erota (mutta eivät välttämättä eroa) niistä ominaisuuksista, jotka on vahvistettu määränpäässä olevan jäsenvaltion lainsäädännössä tai vastaavassa tyyppihyväksynnässä.

Käytännössä tämä edellyttää vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisilta viranomaisilta seuraavia toimia:

- a) Toisessa jäsenvaltiossa aiemmin hyväksytyin ja rekisteröidyn moottoriajoneuvon tekniset ominaisuudet olisi arvioitava suhteessa niihin teknisiin vaatimuksiin, jotka ovat voimassa vastaanottavassa jäsenvaltiossa. Arvioinnissa ei kuitenkaan pidä käyttää arviointihetkellä voimassa olevia sääntöjä vaan niitä, jotka olivat (vastaanottavassa jäsenvaltiossa) voimassa silloin, kun ajoneuvolle myönnettiin hyväksyntä alkuperäjäsenvaltiossa.
- b) Toimivaltaisten viranomaisten on otettava huomioon muiden jäsenvaltioiden ja valmistajan tekemät testit ja niiden antamat todistukset. ⁽⁴⁾ Lisätestejä voidaan vaatia vain siinä tapauksessa, että ne ovat välttämättömiä, jotta toimivaltaiset viranomaiset saavat tietoja, joita todistuksista ei löydy.
- c) Edellisen perusteella viranomaiset määrittelevät, mitkä moottoriajoneuvoon liittyvät ominaisuudet eivät vastaa niitä teknisiä vaatimuksia, jotka vastaanottavassa jäsenvaltiossa olivat voimassa silloin, kun ajoneuvolle myönnettiin ensimmäinen hyväksyntä EU:ssa.

⁽¹⁾ Yhteisöjen tuomioistuimen 10. marraskuuta 2005 asiassa C-432/03 Euroopan yhteisöjen komissio vastaan Portugalin tasavalta antama tuomio Kok. 2005, s. I-09665.

⁽²⁾ Yhteisöjen tuomioistuimen 5. helmikuuta 2004 asiassa C-24/00 Euroopan yhteisöjen komissio vastaan Ranskan tasavalta antama tuomio Kok. 2004, s. I-01277.

⁽³⁾ Yhteisöjen tuomioistuimen 5. helmikuuta 2004 asiassa C-95/01 (rikosoikeudenkäynti, jossa vastaajana ovat John Greenham ja Léonard Abel) antama tuomio Kok. 2004, s. I-01333.

⁽⁴⁾ Yhteisöjen tuomioistuimen 16. lokakuuta 2003 asiassa C-455/01 Euroopan yhteisöjen komissio vastaan Italian tasavalta antama tuomio Kok. 2003, s. I-12023.

- d) Viranomaiset voivat sen jälkeen soveltaa vain sellaisia oman maansa teknisiä vaatimuksia, jotka ovat oikeasuhteisia jonkin sellaisen pakottavan syyn perusteella, jonka tuomioistuin on vahvistanut pakolliseksi vaatimukseksi tai joka mainitaan EY:n perustamissopimuksen 30 artiklassa. Korostettakoon, että jos ajoneuvon sovellettaisiin suhteettomia kansallisia teknisiä vaatimuksia, se olisi vastoin yhteisön lainsäädäntöä, joka on joka tapauksessa ensisijaista kansalliseen lainsäädäntöön nähden.

3.4 Käytettyjen ajoneuvojen katsastaminen

Katsastuksen tarkoituksena on tarkastaa, että **katsastettava moottoriajoneuvo on rekisteröintihetkellä hyvässä kunnossa**. Toisessa jäsenvaltiossa tehtävän rekisteröinnin yhteydessä vaadittavaa katsastusta voidaan kuitenkin perustella sillä, että ajoneuvoa on edellisen katsastuksen jälkeen käytetty tieliikenteessä.

Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön ⁽¹⁾ mukaan jäsenvaltiot voivat siksi vaatia, että **samassa tai toisessa jäsenvaltiossa aiemmin rekisteröity moottoriajoneuvo katsastetaan** ennen rekisteröintiä. Riippumatta ajoneuvon rekisteröintijäsenvaltiosta edellytetään, että tarkastus on pakollinen edellytys vastaavan moottoriajoneuvon omistusoikeuden siirtämiselle tai rekisteröintitodistuksen haltijan vaihtamiselle. Ennen rekisteröintiä tehtävässä katsastuksessa on noudatettava vähintään samoja menettelytapavaatimuksia kuin moottoriajoneuvon teknisten ominaisuuksien hyväksynnässä, ts. seuraavia:

- a) Katsastuksen on perustuttava **objektiivisiin perusteisiin, jotka ovat syrjimättömiä ja etukäteen tiedossa**, jotta kansallisten viranomaisten harkintavalta rajataan siten, ettei sitä voida käyttää mielivaltaisesti.
- b) Katsastuksella **ei saa toistaa tarkastuksia**, jotka on jo tehty muiden menettelyiden aikana samassa tai toisessa jäsenvaltiossa. Kun moottoriajoneuvo on katsastettu yhdessä jäsenvaltiossa, vastaavuuden ja vastaavuoroisen tunnustamisen periaatteesta, josta säädetään neuvoston direktiivin 96/96/EY ⁽²⁾ 3 artiklan 2 kohdassa, johtuu, että kaikkien muiden jäsenvaltioiden on tunnustettava tällaisesta katsastuksesta annettu todistus, mutta tämä ei estä näitä valtioita edellyttämästä lisätestejä ajoneuvon rekisteröimiseksi niissä, siltä osin kuin kyseinen todistus ei jo kata kyseisiä testejä. ⁽³⁾
- c) Komissio katsoo, että katsastusmenettelyn on oltava helppokäyttöinen ja saatettavissa loppuun kohtuullisessa ajassa. Tuontiajoneuvojen katsastuksen rajaaminen tiettyjen ja erikseen nimettyjen katsastusasemien tehtäväksi voi muodostaa esteen jäsenvaltioiden väliselle kaupalle.

3.5 Moottoriajoneuvon rekisteröinti

Rekisteröimällä moottoriajoneuvon jäsenvaltio antaa luvan, joka oikeuttaa ottamaan ajoneuvon käyttöön liikenteestä ja josta ajoneuvo tunnistetaan ja jossa sille annetaan rekisteröintinumero.

3.5.1 Moottoriajoneuvojen ensirekisteröinti

Kun kyse on uudesta EY-tyyppihyväksytystä moottoriajoneuvosta, joka on ostettu toisesta jäsenvaltiossa, rekisteröivän jäsenvaltion on vaadittava paitsi ne rekisteröintihakemuksen tekijän tiedot, jotka kuuluvat yhdenmukaistettuun yhteisön koodiin C ⁽⁴⁾, myös **EY-vaatimustenmukaisuustodistus**. ⁽⁵⁾

Jos ajoneuvo taas ei ole EY-tyyppihyväksytty, jäsenvaltio voi vaatia kansallisen tyyppihyväksynnän tai kansallisen yksittäishyväksyntätodistuksen esittämistä (ks. kohta 3.3.2).

⁽¹⁾ Yhteisöjen tuomioistuimen 12. kesäkuuta 1986 asiassa C-50/85 Bernhard Schloh vastaan Auto contrôle technique SPRL antama tuomio Kok. 1986, s. 01855, 14–16 kohta; asia C-451/99, 62–64 kohta.

⁽²⁾ EYVL L 46, 17.2.1997, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 1882/2003 (EUVL L 284, 31.10.2003, s. 1).

⁽³⁾ Asia C-451/99.

⁽⁴⁾ Direktiivin 1999/37/EY liitteet I ja II.

⁽⁵⁾ Direktiivin 70/156/EY 7 artiklan 1 kohta.

Komission näkemyksen mukaan jäsenvaltioilla on oikeus rekisteröintihetkellä selvittää, onko arvonlisävero maksettu asianmukaisesti.

Jos toisessa jäsenvaltiossa toimiva *ammattimainen elinkeinonharjoittaja* myy moottoriajoneuvon, hänen on annettava siitä lasku. Arvonlisäveron kannalta olemassa on kaksi mahdollisuutta:

- a) Moottoriajoneuvo on "uusi", ts. sen luovutus tapahtuu kuuden kuukauden kuluessa ensimmäisestä käytöstä tai sillä on ajettu enintään 6 000 kilometriä. Yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä 28. marraskuuta 2006 annetun neuvoston direktiivin 2006/112/EY ⁽¹⁾ (alv-direktiivin) 2 artiklan mukaan arvonlisävero on silloin maksettava siinä jäsenvaltiossa, johon ajoneuvo siirretään. Uusien kulkuneuvojen luovuttaminen on vapautettu arvonlisäverosta siinä jäsenvaltiossa, johon elinkeinonharjoittaja on sijoittautunut (alv-direktiivin 138 artiklan 2 kohdan a alakohta). Vapautuksen saaminen edellyttää säännöksen mukaan sitä, että myyjä tai hankkija taikka joku muu näiden puolesta lähettää tai kuljettaa kulkuneuvon hankkijalle jäsenvaltion alueen ulkopuolelle mutta kuitenkin yhteisössä.
- b) Ajoneuvo ei ole "uusi". Kun yksityishenkilö matkustaa toiseen jäsenvaltioon ostaakseen moottoriajoneuvon ja kuljettaa tai kuljetuttaa sen kotimaahansa, kauppaan sovelletaan myyntipaikan arvonlisäverokantaa ja verotus tapahtuu "alkuperäpaikalla". Alv siis maksetaan siinä jäsenvaltiossa, johon elinkeinonharjoittaja on sijoittautunut. Jos autokauppias on ostanut auton ensimmäiseltä ostajalta, joka erityisesti ei vähentänyt ajoneuvon ostohintaan sisältyvää arvonlisäveroa, sovelletaan käytettyjä tavaroita koskevaa erityisjärjestelmää eli voittomarginaalijärjestelmää (alv-direktiivin 312 artikla ja seuraavat artiklat).

Jos *yksityishenkilö* myy moottoriajoneuvonsa, ajoneuvo voi arvonlisäverotuksen kannalta olla jompikumpi seuraavista:

- a) "Uusi" (uuden ajoneuvon määritelmä annettu edellä a kohdassa). Tällöin arvonlisävero maksetaan siinä jäsenvaltiossa, johon ajoneuvo siirretään (alv-direktiivin 2 artikla). Kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi on "uuden" auton myyneellä yksityishenkilöllä oikeus vähentää ostohintaan sisältyvää arvonlisäveroa (tai saada siitä palautuksena) enintään määrä, joka ei ylitä veroa, joka luovutuksesta olisi suoritettava alkuperäjäsenvaltiossa, jos sitä verotettaisiin siellä (alv-direktiivin 172 artikla).
- b) Ei "uusi". Liiketoimi ei kuulu arvonlisäveron piiriin, joten arvonlisäveroa ei kanneta.

Komissio katsoo, että kansalliset viranomaiset voivat rekisteröintihetkellä vaatia myös **vakuutustodistuksen**.

3.5.2 Toisessa jäsenvaltiossa aiemmin rekisteröidyt moottoriajoneuvot

Kun kyse on moottoriajoneuvosta, joka on jo aiemmin rekisteröity toisessa jäsenvaltiossa, rekisteröivä jäsenvaltio voi vaatia vain seuraavien asiakirjojen esittämistä:

- a) Toisessa jäsenvaltiossa annettu yhdenmukaisesta rekisteröintitodistuksesta poikkeava todistus tai sen kopio: monilla ennen vuotta 2004 rekisteröidyillä ajoneuvoilla on edelleen yhdenmukaisesta rekisteröintitodistuksesta poikkeava todistus. Yhteisön lainsäädännössä ei edellytetä, että tämäntyyppinen todistus tai sen kopio olisi toimitettava määränpäään olevan jäsenvaltion rekisteröintiviranomaisille. Komissio katsoo kuitenkin, että kansallisessa lainsäädännössä voidaan kaksinkertaisten hallinnollisten tarkastusten välttämiseksi tai ajoneuvoihin liittyvän rikollisuuden vähentämiseksi velvoittaa ajoneuvon ostaja toimittamaan kopio alkuperäjäsenvaltiossa annetusta rekisteröintitodistuksesta ennen ajoneuvon rekisteröintiä.
- b) **Yhdenmukainen rekisteröintitodistus:** jonkin jäsenvaltion antama yhdenmukainen rekisteröintitodistus on tunnustettava muissa jäsenvaltioissa ajoneuvon uuden rekisteröinnin yhteydessä. ⁽²⁾ Jos ostetaan moottoriajoneuvo, jolla on yhdenmukainen rekisteröintitodistus, ostaja saa kaikissa tapauksissa vanhan rekisteröintitodistuksen I osan ja II osan, jos se on annettu. Vanhan rekisteröintitodistuksen I osa ja (mahdollinen) II osa on toimitettava määränpäään olevan jäsenvaltion rekisteröintiviranomaisille, jotta nämä voivat ottaa ne pois. Niiden on ilmoitettava siitä pois otetun todistuksen antaneen jäsenvaltion viranomaisille kahden kuukauden kuluessa. Lisäksi niiden on palautettava pois otettu todistus mainituille

⁽¹⁾ EUVL L 347, 11.12.2006, s. 1. Direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna päätöksellä 2007/133/EY (EUVL L 57, 24.2.2007, s. 12).

⁽²⁾ Direktiivin 1999/37/EY 4 artikla.

viranomaisille, jos nämä sitä pyytävät kuuden kuukauden kuluessa pois ottamisesta. Jos rekisteröintitodistuksessa on I ja II osa ⁽¹⁾ ja II osa puuttuu, sen jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset, jossa uusi rekisteröintihakemus on tehty, voivat poikkeustapauksissa päättää, että ajoneuvo rekisteröidään uudelleen, mutta vasta sen jälkeen, kun ne ovat saaneet kirjallisesti tai sähköisessä muodossa vahvistuksen sen jäsenvaltion toimivaltaisilta viranomaisilta, jossa ajoneuvo oli aiemmin rekisteröity, siitä että hakijalla on oikeus rekisteröidä ajoneuvo uudelleen toisessa jäsenvaltiossa. ⁽²⁾

c) EY- tai kansallinen vaatimustenmukaisuustodistus:

— Kansalliset viranomaiset eivät saa vaatia EY-vaatimustenmukaisuustodistusta ajoneuvoilta, jotka on aiemmin rekisteröity toisessa jäsenvaltiossa, jos ajoneuvon vanha rekisteröintitodistus vastaa täysin direktiivissä 1999/37/EY olevaa mallia. Tuon direktiivin 4 artiklassa säädetään, että jonkin jäsenvaltion antama yhdenmukainen rekisteröintitodistus on tunnustettava muissa jäsenvaltioissa ajoneuvon uuden rekisteröinnin yhteydessä.

— Kansalliset viranomaiset saavat kuitenkin vaatia EY-vaatimustenmukaisuustodistuksen ajoneuvoilta, jotka on aiemmin rekisteröity toisessa jäsenvaltiossa, elleivät ne toisen jäsenvaltion antaman yhdenmukaisesta poikkeavan rekisteröintitodistuksen perusteella ne pysty tunnistamaan ajoneuvoa riittävällä tarkkuudella.

— Ellei ajoneuvolla ole EY-vaatimustenmukaisuustodistusta, kansalliset viranomaiset voivat vaatia kansallisen vaatimustenmukaisuustodistuksen esittämistä.

d) todistus arvonlisäveron maksamisesta, ellei ajoneuvo ole arvonlisäverotuksen kannalta "uusi" (ks. kohta 3.5.1)

e) vakuutustodistus

f) **katsastustodistus**, jos katsastusta edellytetään kaikissa tapauksissa, joissa rekisteröidään uudelleen ajoneuvo, joka on aiemmin rekisteröity samassa tai toisessa jäsenvaltiossa.

4. MOOTTORIAJONEUVON SIIRTÄMINEN TOISEEN JÄSENVALTIOON.

Moottoriajoneuvo voidaan luontevasti siirtää toiseen jäsenvaltioon perävaunussa tai rekassa. Monet ajoneuvot kuitenkin ajetaan määränpäänä olevaan jäsenvaltioon.

Useimmat jäsenvaltiot pitävät yleissääntönä, ettei moottoriajoneuvoa voi kuljettaa yleisellä tiellä ilman että sen rekisterinumero on näkyvissä. Tavallisimmin ajoneuvossa on joko alkuperäisen tai määränpäänä olevan jäsenvaltion rekisterikilvet.

Ajoneuvon käyttöön liittyvän vastuun varalta on lisäksi otettava vakuutus, ⁽³⁾ ja ajoneuvossa on hyvä pitää mukana kansainvälinen vakuutustodistus eli vihreä kortti. ⁽⁴⁾ Kaikki jäsenvaltiot (sekä Andorra, Kroatia, Liechtenstein, Norja ja Sveitsi) ovat kuitenkin allekirjoittaneet asiaan liittyvän monenvälisen sopimuksen, ⁽⁵⁾ jonka mukaan ajoneuvon rekisterikilpi vastaa vakuutustodistusta. Ajoneuvolla, jossa on jonkin sopimusvaltion antama rekisterikilpi, voidaan sopimuksen ansiosta liikkua vapaasti sopimusvaltioiden alueella ilman, että rajoilla tarkastettaisiin pakollinen liikennevakuutus.

⁽¹⁾ Direktiivin 1999/37/EY johdanto-osan 7 kappaleessa todetaan, että jäsenvaltiot käyttävät joko yksiosaista tai kaksiosaista rekisteröintitodistusta ja että "tällä hetkellä on aiheellista sallia näiden kahden järjestelmän rinnakkaisuus". Direktiivin 3 artiklan 1 kohdassa todetaan vastaavasti, että todistuksessa on joko vain yksi liitteen I mukainen osa tai kaksi liitteiden I ja II mukaista osaa. Viittaus II osaan koskee vain niitä jäsenvaltioita, joiden antama rekisteröintitodistus koostuu kahdesta erillisestä osasta (I ja II).

⁽²⁾ Direktiivin 1999/37/EY 5 artiklan 2 kohta.

⁽³⁾ Moottoriajoneuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta otettava vakuutus ja vakuuttamisvelvollisuuden voimaansaattamista koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 24. huhtikuuta 1972 annettu neuvoston direktiivi 72/166/ETY (EYVL L 103, 2.5.1972, s. 1), direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2005/14/EY (EUVL L 149, 11.6.2005, s. 14).

⁽⁴⁾ Vihreän kortin saa siitä vakuutusyhtiöstä, josta pakollinen liikennevakuutus on otettu. Vihreän kortin järjestelmä otettiin käyttöön vuonna 1953 Yhdistyneiden Kansakuntien Euroopan talouskomission suojissa, ja sitä hoitaa vihreän kortin toimistojen neuvosto (Council of Bureaux). Vihreä kortti on todistus siitä, että autoilijalla on vähintään se pakollinen liikennevakuutus, jota vaaditaan matkakohteena olevien maiden lainsäädännössä (lisätietoja osoitteessa <http://www.cobx.org/public/NXhomeEng-Public.htm>).

⁽⁵⁾ Euroopan talousalueen jäsenmaiden kansallisten vakuutuksenantajien toimistojen välillä 30. toukokuuta 2002 tehty sopimus, johon viitataan direktiivin 72/166/EY soveltamisesta 28. heinäkuuta 2003 tehdyn komission päätöksen 2003/564/EY liitteessä (neuvoston direktiivi 72/166/ETY moottoriajoneuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta otettava vakuutus ja vakuuttamisvelvollisuuden voimaan saattamista koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä), (EUVL L 192, 31.7.2003, s. 23).

Moottoriajoneuvo voidaan ajaa päämääränä olevaan jäsenvaltioon laillisesti kahdella tavalla: ajoneuvossa on joko elinkeinonharjoittajalle myönnettävä tai väliaikainen rekisterikilpi.

4.1. Ajoneuvossa on elinkeinonharjoittajalle annettavat rekisterikilvet

Useimmissa jäsenvaltioissa on käytössä erityinen elinkeinonharjoittajille suunnattu rekisteröintijärjestelmä, jonka tarkoituksena on antaa vähittäiskauppiaille mahdollisuus käyttää moottoriajoneuvoa yleisellä tiellä hyvin lyhyen ajan ilman, että ajoneuvo olisi muodollisesti rekisteröitävä. Elinkeinonharjoittajille suunnattu rekisteröinti koskee vain valmistajia, kokoajia, välittäjiä ja myyjiä ja heidän omistamiaan ajoneuvoja.

Useimmat jäsenvaltiot eivät anna varsinaisia elinkeinonharjoittajan rekisteröintitodistuksia, joilla ajoneuvo tunnustettaisiin. Sen sijaan annetaan asiakirjoja, joissa vahvistetaan rekisterikilpien ja niiden haltijan välinen yhteys, tai edellytetään, että haltija pitää kirjaa matkoista, jotka rekisterikilvillä varustetulla ajoneuvolla on tehty.

Tieliikennettä koskevan Wienin sopimuksen ⁽¹⁾ 35 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaan sopimuspuolet eivät saa estää toisen sopimuspuolen rekisteröimien moottoriajoneuvojen kuljettamista, jos kuljettajalla on mukanaan rekisteröintitodistus. Sopimuspuolten on myös tunnustettava toisten sopimuspuolten sopimuksen mukaisesti antamat todistukset. Sopimuksessa ei kuitenkaan ole määrystä, jossa edellytettäisiin tai sallittaisiin sopimuspuolten estävän vapaan liikkumisen sellaisten ajoneuvojen osalta, jotka eivät ole sopimuksen mukaisia.

Mitä taas tulee tavaroiden kauttakulkuvapauteen yhteisössä, ⁽²⁾ toisen jäsenvaltion antamalla elinkeinonharjoittajan rekisterinumerolla varustettujen moottoriajoneuvojen kuljettamiseen yhteisön sisällä sovelletaan EY:n perustamissopimusta ⁽³⁾ ja etenkin sen 28 artiklaa. Mahdolliset esteet on perusteltava EY:n perustamissopimuksen 30 artiklan mukaisesti taikka yhteisöjen tuomioistuimen hyväksymällä pakollisella vaatimuksella.

Periaate, jonka mukaan kaikkien jäsenvaltioiden on kaikin tarvittavin toimenpitein varmistettava, että niiden alueella pysyvästi sijaitsevan ajoneuvon käyttöön liittyvä vastuu on katettu vakuutuksella, koskee tavallisesti myös elinkeinonharjoittajan rekisterikilvillä varustettua ajoneuvoa. Vakuutetun vastuun laajuus sekä vakuusturvan ehdot määräytyvät näiden toimenpiteiden mukaisesti. Jäsenvaltiot voivat kuitenkin vapauttaa elinkeinonharjoittajan rekisterikilvillä varustetut ajoneuvot mainitusta velvollisuudesta (siis poiketa edellä mainitusta säännöksestä), jos kyseiset rekisterikilvet mainitaan luettelossa, jonka kyseinen jäsenvaltio on laatinut ja jonka se on toimittanut tiedoksi muille jäsenvaltioille ja komissiolle. Siinä tapauksessa kaikilla muilla jäsenvaltioilla on oikeus vaatia, että henkilöllä, jonka hallussa tällainen ajoneuvo on, on voimassa oleva vihreä kortti tai että hän tekee kyseisen jäsenvaltion vaatimukset täyttävän rajavakuutus sopimuksen. ⁽⁴⁾ Huomattakoon kuitenkin, että viidennellä liikennevakuutusdirektiivillä 2005/14/EY ⁽⁵⁾ tehtiin direktiiviin 72/166/ETY uusi muutos, jonka mukaan ajoneuvoja, jotka on vapautettu vakuutusvaatimuksesta erityiskilpien perusteella, on kohdeltava samalla tavalla kuin vakuuttamattomia ajoneuvoja. Kyseisten ajoneuvojen aiheuttamien liikennevahinkojen uhreilla on oltava oikeus hakea korvausta sen maan korvauselimeltä, jossa vahinko on tapahtunut. Tämä elin voi sen jälkeen esittää korvausvaatimuksen sen maan takuurahastolle, jossa ajoneuvolla on pysyvä kotipaikka.

4.2 Moottoriajoneuvossa on väliaikaiset rekisterikilvet

Monissa jäsenvaltioissa on käytössä väliaikainen rekisteröinti, jonka ansiosta moottoriajoneuvoa voi ajaa lyhyen aikaa, ennen kuin se rekisteröidään pysyvästi tai se poistuu maan alueelta. Väliaikainen rekisteröinti tehdään yleensä siinä jäsenvaltiossa, josta ajoneuvo on peräisin. Komissio katsoo kuitenkin, että tavaroiden vapaata kauttakulkua koskevasta yleisperiaatteesta ja ajoneuvojen rekisteröintiasiakirjoja koskevasta direktiivistä johtuu, että alkuperäjäsenvaltion olisi lisäksi sallittava alueellaan myös määränpäänä olevan jäsenvaltion antamien väliaikaisten rekisterikilpien ja todistusten käyttö.

⁽¹⁾ Yhdistyneiden Kansakuntien Euroopan talouskomissio, 8. marraskuuta 1968, sopimus sellaisena kuin se on muutettuna.

⁽²⁾ Yhteisöjen tuomioistuimen 23. lokakuuta 2003 asiassa C-115/02 Administration des douanes et droits indirects vastaan Rioglass SA ja Transremar SL antaman tuomion, Kok. 2003, s. I-12705, 18 kohta.

⁽³⁾ Yhteisöjen tuomioistuimen 2. lokakuuta 2003 asiassa C-12/02 (rikosoikeudenkäynti, jossa vastaajana on Marco Grilli) antama tuomio, Kok. 2003, s. I-11585.

⁽⁴⁾ Neuvoston direktiivin 72/166/ETY 4 artiklan b alakohta.

⁽⁵⁾ 1 artiklan 3 kohdan b alakohta. Jäsenvaltioiden on pantava direktiivi täytäntöön viimeistään 11. kesäkuuta 2007.

Väliaikainen rekisteröinti:

- Jäsenvaltiot voivat antaa **väliaikaisen rekisteröintitodistuksen, joka ei poikkea tai poikkeaa vain hieman direktiivissä 1999/37/EY vahvistetusta mallista**. Siinä tapauksessa jäsenvaltioiden on tunnus-tettava jonkin jäsenvaltion antama väliaikainen rekisteröintitodistus, jolla ajoneuvo tunnustetaan kansain-välisessä tieliikenteessä, kunhan kuljettajalla on direktiivin 5 artiklan 1 kohdan mukaisesti mukanaan re-kisteröintitodistuksen I osa. ⁽¹⁾
- **Väliaikainen rekisteröintitodistus voi poiketa direktiivissä 1999/37/EY vahvistetusta mallista myös merkittävästi**. Muiden jäsenvaltioiden on EY:n perustamissopimuksen 28 ja 30 artiklan mukai-sesti periaatteessa tunnustettava kyseinen todistus.

Väliaikaisilla rekisterikilvillä ja todistuksella varustetun ajoneuvon vapaa kulku voidaan estää vain liikennetur-vallisuussyistä (esim. kuljettajan ajokunto, paikallisten liikennesääntöjen noudattaminen tai ajoneuvon kunto) tai jos ajoneuvoa on syytä epäillä varastetuksi taikka jos valvontaviranomaisilla on perusteltu syy epäillä todistuksen pätevyyttä.

Ajoneuvon kuljettajalla on hyvä olla mukanaan vihreä kortti, jolla todistetaan, että hänellä on vähintään se pakollinen liikennevakuutus, jota vierailumaan lainsäädännössä vaaditaan. Ajoneuvolla on matkan ajan ja määränpäänä olevassa jäsenvaltiossa tapahtuvaan lopulliseen rekisteröintiin saakka oltava voimassa oleva vakuutus, jonka antaneella vakuutusyhtiöllä on lupa toimia ajoneuvon alkuperämaassa. Uudessa säännök-sessä, joka jäsenvaltioiden on pantava täytäntöön viimeistään 11. kesäkuuta 2007, täsmennetään kuitenkin, että jos ajoneuvo on toimitettu toisesta jäsenvaltiosta toiseen, jäsenvaltioksi, jossa riski sijaitsee, on katsottava ajoneuvon määränpääjäsenvaltio 30 päivän ajan siitä lähtien, kun ostaja on hyväksynyt toimituksen, vaikka ajoneuvoa ei olisi virallisesti rekisteröity määränpääjäsenvaltiossa. ⁽²⁾ Säännöksen ansiosta ajoneuvon ostaja voi saada vakuutuksen asuinjäsenvaltiostaan, vaikka ajoneuvossa olisi edelleen toisen maan rekisterikilvet (alkuperämaan väliaikaiset kilvet). Vakuutus olisi käytännössä siis otettava määränpäämaasta. Vakuutuksen voi antaa määränpääjäsenvaltioon sijoittautunut vakuutusyhtiö taikka johonkin muuhun jäsenvaltioon sijoit-tautunut vakuutusyhtiö, joka palvelujen tarjoamisen vapauden tai sijoittautumisvapauden perusteella tarjoaa palvelujaan määränpääjäsenvaltiossa.

5. MUUTOKSENHAKUKEINOT

Jokaisesta kansallisten viranomaisten päätöksestä, joka koskee moottoriajoneuvon tyyppihyväksynnän tai re-kisteröinnin epäämistä, on ilmoitettava asianomaiselle. Sama koskee jäsenvaltion voimassa olevan lain mukaisesti käytettävissä olevia muutoksenhakukeinoja ja niille asetettuja määräaikoja. ⁽³⁾

Rekisteröinnin hakijan käytettävissä olevien virallisten kansallisten muutoksenhakukeinojen lisäksi kansalaiset ja yritykset voivat hakea ratkaisua ajoneuvon hyväksyntään tai rekisteröintiin liittyviin ongelmiin maksutto-masta Solvit-verkostosta. ⁽⁴⁾

Lisäksi voi kääntyä suoraan Euroopan komission puoleen ja tehdä valituksen jäsenvaltiosta. Jos komissio katsoo, että jäsenvaltio on jättänyt täyttämättä EY:n perustamissopimuksesta johtuvan velvollisuutensa, se voi perustamissopimuksen 226 artiklan nojalla käynnistää jäsenvaltiota vastaan rikkomisesta johtuvan menet-telyn.

⁽¹⁾ Direktiiviä 1999/37/EY sovelletaan myös väliaikaisiin rekisteröintitodistuksiin, jotka jäsenvaltioiden olisi direktiivin 1 artiklan, 2 artiklan b alakohdan ja 4 artiklan perusteella tunnustettava.

⁽²⁾ Uusi 4 a artikla, joka lisättiin moottoriajoneuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta otettavaa vakuutusta koskevaan neuvoston direktiiviin 90/232/ETY (EYVL L 129, 19.5.1990, s. 33) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2005/14/EY.

⁽³⁾ Direktiivin 70/156/ETY 12 artikla.

⁽⁴⁾ Osoitteessa <http://europa.eu.int/solvit>.